

Sunne Friskoleförening

Org.nr. 874001-3381

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter prioriterad tillsyn i Ekeby skola
belägen i Sunne kommun

Tillsyn i Ekeby skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sunne Friskoleförening (874001-3381) under våren 2015. Ekeby skola besöktes av Skolinspektionen den 2 och 3 juni 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Det finns inte officiell statistik att tillgå för kunskapsresultat i årskurs 3 och 6 vid Ekeby skola eftersom resultat som baseras på färre än 10 elever inte redovisas i sådan statistik år 2014.

I den redogörelse om verksamheten rektorn inkommit med inför tillsynen redovisas sammanställningar av kunskapsresultat för våren 2014 som visar att samtliga elever i årskurs 3 nådde kunskapskraven i de ämnen som har kunskapskrav, det vill säga svenska, matematik, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen. Skolan har inte redovisat egna sammanställningar av resultat vid nationella ämnesprov i årskurs 3.

I den redogörelse om verksamheten rektorn inkommit med inför tillsynen redovisas sammanställningar av betygsresultat för årskurs 6 som visar att samtliga elever lägst nådde kunskapskraven i samtliga ämnen eleverna fick undervisning i våren 2014. Skolan har inte redovisat egna sammanställningar av resultat vid nationella ämnesprov i årskurs 6. Inte heller har skolan redovisat sammanställningar av resultat av arbetet med trygghet och studiero vid skolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-12-15
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-12-15
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-12-15
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-12-15

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar inget annat än att eleverna vid Ekeby skola minst når kunskapskraven för sin utbildning. Det finns dock brister i områden som måste åtgärdas för att eleverna ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionens tillsyn visar att ett systematiskt kvalitetsarbete på såväl skolenhetsnivå som på huvudmannanivå saknas sedan flera år tillbaka. Detta trots att skolan och huvudmannen tidigare fått kritik för bristande sådant arbete (se Skolinspektionens beslut den 14 december 2010 dnr 44-2010:5433). Brister i uppföljning, analys och slutsatser på skolenhetsnivå innebär att det saknas underlag för huvudman och rektor att kunna fatta beslut om åtgärder för att utveckla verksamheten. Det är dessutom viktigt att arbetet med att

analysera och bedöma utvecklingsbehov sker under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Tillsynen visar också att det finns lärare vid skolan som undervisar i ämnen de saknar föreskriven utbildning och legitimation för. Detta trots att det i skolan finns lärare med föreskriven utbildning och legitimation att tillgå. Att eleverna har tillgång till lärare med adekvat utbildning för den undervisning de bedriver är en framgångsfaktor i undervisningen och en viktig faktor för att huvudman och rektorer ska kunna leda verksamheten mot målen för grundskolan.

Det är också viktigt att eleverna för sin kunskapsutveckling får tillgång till ett skolbibliotek som är anpassat till de behov som finns vid skolan och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. Dessutom måste elevhälsan organiseras på ett sådant sätt att den ges reella förutsättningar att uppfylla funktionen att dels vara förebyggande och hälsofrämjande, dels stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av vad som framkommer vid tillfället för tillsynen befinner sig eleverna i en trygg miljö med studiero.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sunne Friskoleförening att senast den 15 december 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sunne Friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen)
- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Lärarna vid skolenheten ska ha legitimation och behörighet för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Läraryrke och legitimation

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Om det inte finns någon lärare att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller nämnda krav eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen.

Skolans redovisade förteckning över undervisande personal visar att det finns lärare vid skolan som undervisar i ämnen de saknar föreskriven utbildning och legitimation för, vilket också uppges i intervjuer med lärare och rektor. Detta trots att det i skolan finns lärare med föreskriven utbildning och legitimation att tillgå, vilket framkommer i redovisade dokument och uppges i intervju med rektor och lärare. Exempel på sådana ämnen är samhällsorienterande ämnen, bild och musik.

Rektorn uppger i intervju och redovisade dokument att det inte är rektorn som gjort tjänstefördelningen för innevarande läsår. Rektor säger att det kommer se annorlunda ut till hösten 2015. Rektor uppger vidare att ämnesbehörigheten bland lärarna har ökat men den lilla organisationen gör det svårt att även läsåret 2014/16 nå 100 procent läraryrke i samtliga ämnen.

Representanter för styrelsen uppger att det finns lärare som inte fått sin legitimation, fast de sökt. Detta är information som styrelsen brukar få av rektor.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns lärare med legitimation på skolan som bedriver undervisning i ämnen som de inte har behörighet för trots att det finns behöriga lärare inom skolan att tillgå i bild, musik och samhällsorienterande ämnen. Det har i utredningen inte framkommit att det föreligger några särskilda skäl till att lärarna undervisar i ämnen de saknar behörighet.

Elevhälsan

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna i förskoleklassen och grundskolan. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan i det individuellt inriktade arbetet har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bl.a. elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

I intervjuer med rektorn och representanter för elevhälsan samt skolans redovisade dokument anges att Ekeby skola har tillgång till elevhälsa som omfattar skolsköterska, kurator, psykolog, skolläkare och specialpedagogisk kompetens.

Representanter för elevhälsan uppger dock att elevhälsans funktion att vara förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot målen är inte prioriterad på skolan. Det finns inte tid att arbeta med exempelvis sex och samlevnad eller droger. Det finns planer för sådana projekt, men inga sådana projekt har drivits av elevhälsan. Representanter för elevhälsan berättar i sammanhanget att elevhälsan inte haft några möten där samtliga funktioner deltagit under de senaste två åren. Skolpsykologen, kurator och skolläkare deltar inte i elevhälsans löpande arbete.

Enligt rektorn och representanter för elevhälsan är det enbart skolsköterskan och personal med specialpedagogisk kompetens som deltar i de elevhälsomöten som regelbundet hålls varje månad. Vid dessa möten diskuteras enskilda elevärenden. Såväl i huvudman redovisade dokument inför tillsynen som i intervjuer med rektor och representanter för elevhälsan uppges att skolsköterska finns på skolan en dag i veckan. Skolläkare, kurator och psykolog avropas enbart vid behov i enskilda elevärenden.

Representanter för huvudmannen uppger att det har förekommit samarbete mellan elevhälsans olika funktioner när det gäller enskilda elevärenden.

Huvudmannen får information när det varit problem för enskilda elever men huvudman känner inte i detalj till hälsofrämjande och förebyggande arbete vid skolan.

Av Skolinspektionens utredning framgår att elevhälsan vid Ekeby skola inte främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsans representanter uppger att de inte hinner arbeta förebyggande och hälsofrämjande och att det inte är prioriterat på skolan. Huvudmannen, rektorn och lärare uppger också att elevhälsan främst arbetar med enskilda elevärenden. Skolinspektionen konstaterar i sammanhanget att elevhälsan inte är organiserad på ett sådant sätt att den ges reella förutsättningar att uppfylla funktionen att dels vara förebyggande och hälsofrämjande, dels stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål eftersom vissa av kompetenserna, såsom kurator och psykolog, enbart används för enskilda elevärenden.

Motivering till föreläggande som ingripande

Sunne Friskoleförenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Sunne Friskoleförening föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sunne Friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska följa upp skolenhetens resultat, såsom kunskapsresultaten i årskurs 3 och 6 i alla de ämnen där det finns kunskapskrav samt arbetet med trygghet och studiero, och dokumentera denna uppföljning.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt dokumentera de beslutade åtgärderna.

Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Rektorn har ansvar för skolans resultat och för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Rektorn har enligt läroplanen ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvar för skolans resultat.

Vid Ekeby skola bedrivs inte något systematiskt kvalitetsarbete, vilket uppges i intervjuer med såväl rektorn och lärare som representanter för huvudmannen.

Rektorn, som tillträdde sin tjänst vid Ekeby skola i januari 2015, uppger att föregående rektor inte arbetat med systematiskt kvalitetsarbete under de senaste två åren, det finns därför inget dokumenterat sådant arbete. Det finns enligt rektorn behov av ett systematiskt kvalitetsarbete eftersom det skulle tydliggöra vilka områden som behöver utvecklas. Utan ett sådant arbete är det svårt att välja vad som ska prioriteras att arbeta vidare med. Det systematiska kvalitetsarbetet är ett stort utvecklingsområde på skolan säger rektorn.

De intervjuade lärarna bekräftar avsaknad av systematiskt kvalitetsarbete och berättar i sammanhanget att sådant arbete saknats åtminstone sedan år 2012.

Intervjuer med huvudman, rektorn och lärare samt dokumentstudier visar att rektorn vid tillfället för tillsynen lagt grunden för ett systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn har dock inte redovisat någon dokumentation som innehåller en samlad redogörelse för skolans resultat eller måluppfyllelse.

Av Skolinspektionens utredning framgår att rektorn, tillsammans med personal, inte planerar, följer upp och utvecklar utbildningen. Enligt uppgift från såväl huvudman, rektorn och lärare finns inte något systematiskt kvalitetsarbete alls på skolan vid tiden för tillsynen och något sådant arbete har inte funnits sedan några läsår tillbaka. Men rektorn har enligt dokumentation "lagt grunden" för ett systematiskt kvalitetsarbete. Detta innebär att verksamhetens resultat, såsom kunskapsresultaten i årskurs 3 och 6 i alla de ämnen där det finns kunskapskrav samt arbetet med trygghet och studiero, inte följs upp på övergripande nivå. Eftersom uppföljningen av skolans resultat brister kan rektorn inte tillsammans med lärarna analysera dessa, och inte heller besluta om, och planera för åtgärder som är nödvändiga för att utveckla verksamheten. Med avsaknad av systematiskt dokumenterat kvalitetsarbete saknas också rektors dokumenterade beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder och planering av genomförandet av utvecklingsåtgärder. Utan att analysera troliga orsaker till bland annat elevernas kunskapsresultat finns det en risk att de utvecklingsåtgärder som skolan vidtar inte kommer att få avsedd effekt så att alla elever ges möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Sunne Friskoleförenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Sunne Friskoleförening föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sunne Friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ska se till att det på skolenheten finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling.

Motivering till bedömning av brist

Elever i grundskolan ska enligt skollagen ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. I läroplanen anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek.

Rektorn och huvudman uppger i dokument som redovisats inför tillsynen att skolbiblioteket är under uppbyggnad. Rektorn uppger i intervju att bibliotekets facklitteratur är för begränsad och att ett större samarbete med Sunne bibliotek är önskvärt. Såväl rektorn som representanter för huvudmannen uppger att det nyligen tillsatts en lärare med ansvar för skolbiblioteket.

Representanter och representanter för huvudmannen uppger i intervju bland annat att det har gjorts en stor satsning på IT under året och att biblioteket är nästa på tur. Skolans bibliotek ska därför byggas om under sommaren. De uppger vidare att bibliotekets innehåll är eftersatt. Det har tidigare inte varit någon ansvarig personal för att se till att utbudet ska motsvara kraven för skolans bibliotek. Huvudmannen behöver anslå pengar för att komplettera materialet i biblioteket.

Intervjuade lärare berättar att de inte är nöjda med skolbiblioteket eftersom det inte är någon ordning där. Lärarna har de böcker som behövs i sina klassrum och går inte så ofta till biblioteket eftersom det inte finns så mycket som de behöver där. Lärarna uppger att de skulle vilja ha ett bättre samarbete med stadsbiblioteket.

Intervjuade elever uppger bland annat följande. Det finns inte så många roliga böcker i skolbiblioteket, vi har bett om att få gå till stora biblioteket. Det är mest gamla böcker i skolans bibliotek. Eleverna har aldrig varit med om att läraren sagt att de (eleverna) ska använda biblioteket i undervisningen.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det på skolenheten inte finns tillgång till skolbibliotek, som kan användas för att stödja elevernas lärande och utveckling. Skolbiblioteket är under uppbyggnad och lärare och elever använder sig inte av biblioteket eftersom de bland annat inte är nöjda med eller behöver använda sig av de böcker som finns där. Det finns därmed på skolenheten ännu inte någon gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Sunne Friskoleförenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Sunne Friskoleförening föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sunne Friskoleförening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ska följa upp resultaten inom utbildningen, såsom kunskapsresultaten i årskurs 3 och 6 i alla de ämnen där det finns kunskapskrav samt arbetet med trygghet och studiero, och dokumentera denna uppföljning.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska huvudmannen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt dokumentera de beslutade åtgärderna.

Huvudmannen ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Representanter för huvudman berättar bland annat att det fanns ett kvalitetsarbete som påbörjades under hösten 2011 och som fortsatt utvecklades av en rektor som anställdes året därpå. När den sistnämnde rektorn slutade tappade styrelsen kontrollen över kvalitetsarbetet. Under perioden när kvalitetsarbetet brustit har styrelsen skaffat sig information muntligt av rektor. Skolans styrelse har haft kännedom om hur många av eleverna som klarat målen och fört en pågående dialog med rektor om vart resurserna behöver läggas för att eleverna ska klara sig så bra som möjligt.

Intervjuer med huvudman, rektor och lärare samt dokumentstudier visar att rektor vid tillfället för tillsynen lagt grunden för ett systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen eller rektor har dock inte redovisat någon dokumentation som innehåller en samlad redogörelse för skolans kunskapsresultat eller måluppfyllelsen i övrigt, analys av orsakerna i måluppfyllelse och vilka åtgärder som ska genomföras på kort och lång sikt för att de nationella målen ska kunna uppfyllas.

Skolinspektionens utredning visar att det inte genomförs något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå där utbildningen i Ekeby skola planeras, följs upp och utvecklas utifrån de nationella målen.

Huvudmannen följer inte upp, det vill säga samlar in och sammanställer, och dokumenterar resultaten såsom kunskapsresultat i årskurs 3 och 6 i alla de ämnen där det finns kunskapskrav och resultaten av arbetet med trygghet och studiero. Huvudmannen analyserar därmed inte heller det som framkommer vid en sådan uppföljning och beslutar om och dokumenterar nödvändiga

utvecklingsåtgärder. Huvudmannen har inte utifrån skolans resultat planerat och genomfört åtgärder för att utveckla utbildningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Sunne Friskoleförenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Sunne Friskoleförening föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärostilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik

med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Thomas Nilsson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Ekeby skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Ekeby skola

Verksamheten vid Ekeby skola startade läsåret 2001/2002 och omfattar fritidshem, förskoleklass samt årskurs 1–6. Skolan har 50 elever. Huvudman är Sunne Friskoleförening, som är en ideell förening, med organisationsnummer 874001-3381. De flesta eleverna är folkbokförda i Sunne kommun. Skolan leds av en rektor.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sunne kommun angående kommunens rätt till insyn i verksamheten vid Ekeby skola. Kommunen har svarat att skolan besökts och bifogat ett protokoll upprättat i samband med insynsbesöket hösten 2014.